

SBOROVÝ DOPIS

strašnického sboru Českobratrské církve evangelické
březen 2010 č. 14

VELIKONOČNÍ

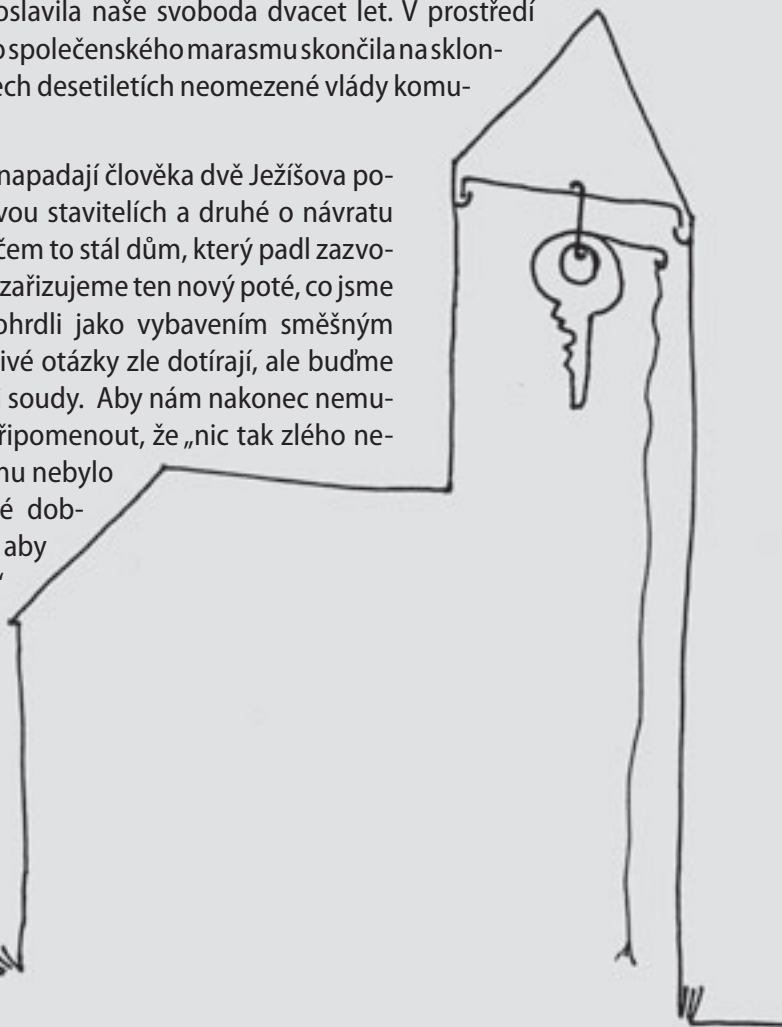

EDITORIAL:

V listopadu oslavila naše svoboda dvacet let. V prostředí všeobecného společenského marasmu skončila nasklonku roku 1989 po čtyřech desetiletích neomezené vlády komunistická diktatura.

Při ohlédnutí nazpět napadají člověka dvě Ježíšova podobenství. První o dvou stavitelích a druhé o návratu nečistého ducha. Na čem to stál dům, který padl zazvoněním klíčů? A čím si zařizujeme ten nový potě, co jsme pravdou a láskou pohrdli jako vybavením směšným a naivním? Znepokojivé otázky zle dotírají, ale budme opatrní s unáhlenými soudy. Aby nám nakonec nemusel W. Shakespeare připomenout, že „nic tak zlého nehostí náš svět, co by mu nebylo i na prospěch, a jaké dobro může země mít, aby se nedalo i zneužít?“

Určitě nás zaujme pohled tehdejšího studenta, který pohnutou dobu pádu komunismu prožíval vzdálen od doma.

pokračování na straně 2

Mluvíme také o penězích, ale chceme o nich přemýšlet jinak. Musí výdaj působit vždycky jenom vrásky a starosti, nebo může být zdrojem radosti? Kdo ztratí, získá! Kolik podobných paradoxů přináší víra překračující práh ověřené lidské zkušenosti.

Jdeme svými všedními dny, přemítáme o sobě a svém křesťanství, o prostředí v němž žijeme a vzduchu který dýcháme – a někdy i vidíme, o společnosti a jejích neduzích a mnoha věcech dalších. Určitě více než ke chmuření máme důvodů k radosti. Ke svému úžasu často shledáváme, že v lidech kolem nás je daleko více dobra, než jsme si mysleli. Jsou tu přátelé a jejich zájem, je tu síly obcerstvující příroda. Jezdíme na výlety – projeli jsme se lodí po „krásném, modrém Dunaji“ a v Chotěboři pobyli „na samotě u lesa“. Také nás obklopuje spousta nádherného umění. Před několika týdny zazněl ve strašnické modlitebně zvuk violoncella postaveného roku 1723 samotným Antoniem Stradivarem...

Nadto všechno smíme vědět, že nepatříme sami sobě. Bohu díky, hallelujah!

Jan Balcar

<i>Editorial</i>	1-2
<i>Biblická úvaha (Pavel Hanych)</i>	3
<i>Rok zážraků po 20 letech (Rostislav Matulík)</i>	4
<i>O ekologii s Jiřím Sloukou (Jan Balcar)</i>	8
<i>Ted' Vám díkyz podám (Pavel Klinecký)</i>	10
<i>Zpráva o životě sboru v roce 2009 (Pavel Klinecký)</i>	11
<i>Pražský motiv (Jiří Slouka)</i>	14
<i>Peníze až na prvním místě (Jan Balcar)</i>	15
<i>Hospodaření sboru (Milena Reimannová)</i>	16
<i>Ladí, neladí (Pavel Klinecký)</i>	18
<i>Jarní kalendárium</i>	19
<i>Osobní zprávy (Magdalena Miková)</i>	20
<i>Na krásném modrém Dunaji (Jana a Jan Součkoví)</i>	21
<i>Na samotě u lesa (Ladislav Janeček)</i>	22
<i>Pravidelná setkání ve sboru</i>	23
<i>Úřední hodiny ve farní kanceláři</i>	23

**Obrazek na titulní stránce
nakreslila Karolína Klinecká**

**Instalace našeho vikáře, bratra Ondřeje Macka farářem
v Nosislavi, říjen 2009**

SVOBODNÉ ROZHODNUTÍ VEDOUcí KE SVOBODĚ

**Poběžím cestou tvých přikázání,
dal jsi mému srdci volnost.**

Žalm 119,32

Na první pohled trochu divné souvětí: jako by ta dvě za sebou umístěná tvrzení neměla pranic společného. Dávat do souvislosti volnost s přikázáními? To se moc nenosí. A že by se náš současník dobrovolně a navíc energicky vydával cestou nějakých omezení a předpisů, to také není příliš „in“. Tím spíš, když ze všech stran zní slova, fráze a někdy i klišé o svobodě, nezávislosti, odvázanosti i nevázanosti. Že nás ta proklamovaná volnost až svazuje...

Naši mimocírkevní přátelé nás někdy považují za ty, kdo „něco musí“, kterým je něco diktováno „shora“, v horším případě za ty, kteří slepě dodržují něco, o čem ani nepřemýšlejí. Pro mnohé je křesťan ten, kdo sebou nechá vláčet a manipulovat. A odtud ke svobodě tuze daleko.

Jak tedy máme rozumět tomu, že autor nejdelšího žalmu dává „přikázání“ a „volnost srdce“ do zřetelné souvislosti? Snad proto, že skutečná svoboda je ještě někde jinde. Jako by říkal: jestli vezmu vážně to, čím mne Hospodin, Pán světa a mého života, na tuhle mou pouť vybavil, pak zjistím, že mnohé dělat nemusím a jiné naopak mohu a mám. Pak zjistím, na co si mám dát pozor a naopak, z čeho všeho mít strach nemusím. Pak se otevřou věci, které bych možná minul, uvidím to, okolo čeho bych jinak prošel bez povšimnutí. Pak spatřím sebe sama i z jiného úhlu a v širších souvislostech. Pak bude můj život nejen svobodnější, nýbrž také plnější. Pěkně to vyjádřili králíci, kteří překládají: „Cestou rozkazů tvých poběhnu, když ty rozšíříš srdce mé.“ To je přesný opak úzkoprsosti, ustrašenosti, zaslepenosti a omezenosti. Život s Hospodinem, totiž na cestě a ve světle jeho přikázání, je všechno jiné než klapky na očích, přesné nalajnované diagramy postupů a východisek a vysoké zdi mantinelů, za něž není vidět.

A jestli nám může být žalmista v něčem příkladem, pak v tom, že se odhodlaně a s jistotou na cestu Hospodinových přikázání vydává. To je svobodné rozhodnutí vedoucí ke svobodě. Nepůjde to samo, tahle cesta není o nic snazší a bez překážek. I žalmista ví (a mluví) o nebezpečích a nepřátelích v různých podobách. Ale jedno ví naprosto jistě: že tahle cesta je tou nejlepší. Nepochybuje, nerozmyslí se, nezkoumá výhody a nevýhody. Nenašlapuje napřed opatrně zlehka a po špičkách, ale jde naplno, dokonce běží a k tomu si zpívá: Ustanovení tvá jsou mé písničky na místě mého putování (Ž 119,54 Kral.). Tohle je refrén svobody křesťanského života. Přidáme se k tomu zpěvu?

PAVEL HANYCH je studentem Evangelické teologické fakulty UK v Praze. V současné době pracuje na ústředí Diakonie ČCE.

Je nejmladším presbyterem našeho sboru, aktivně působí mezi dětmi a mládeží na sborové i seniorátní úrovni.

ROK ZÁZRAKŮ PO 20 LETECH

Historie nám před dvaceti lety předvedla nemyslitelné. Stali jsme se nečekanými svědky největšího a nejsubmisivnějšího pádu impéria, kam až paměť sahá. Statisíce ruských vojáků dislokovaných v NDR, Československu i Polsku jen pasivně přihlížely, jak se hroutí sovětské impérium. Bez krveprolití, které by bylo tak snadné, vyklidili pozice. Hledal jsem bezbožníka. A hle, nebylo ho k nalezení.

Je ovšem chybou domnívat se, že rozumíme tomu, co jsme prožili. Historikové se dnes stále častěji odvrací od tradičního výkladu, podle něhož události podzimu 1989 prosadil neformální triumvirát Ronalda Reagana, Margaret Thatcherové a papeže Jana Pavla II. Princetonský historik a rusista Stephen Kotkin v pozoruhodné knize *Odvracený Armageddon* úplně odmítá podíl východoevropských disidentů či západních vůdců na pádu komunismu. Sovětský svaz podle něj v 70. letech udržely naživu pouze vysoké ceny ropy, a na konci 80. let sovětskou říši rozvrátil Gorbačov svou naivitou a cyničtí aparátčící svým nezkrotným apetitem na privatizaci ropného průmyslu. Jenomže co my víme – nedávné oslavy pádu komunismu tvořily především osobní vzpomínky na annus mirabilis, nestrukturované, o to intenzivnější.

Zamávalo to i se mnou, a to způsobem, který bych nevymyslel ani v nejdivočejším snu. V pátek 10. listopadu 1989 jsem totiž seděl v nábrežní restauraci v malíčkém letovisku Portstewart, vysoko nad šedivou masou Atlantiku, pod nevlídnou oblohou Severního Irsku, a dokazoval známému, že na československých poměrech nemůže nic změnit ani pád berlínské zdi. Tvrdil jsem, že poměry u nás jsou beznadějně zabetonované. Ale ano, ve východním Německu, Polsku a Maďarsku už komunismus setřásají, ale kdo by to propánakrále udělal u nás? „Tak za deset let,“ prorokoval jsem. Domov byl 1 500 kilometrů daleko, všechno působilo trochu neskutečně. Do 17. listopadu 1989 zbýval týden.

Přece jen nadějněji to venku viděl tou dobou bratr farář a disident Miloš Rejchrt. Vycestoval do Ženevy 17. října 1989 na pozvání tamní univerzity, která mu opakovaně nabízela roční studijní pobyt, ačkoli už 17 let topil v kotelně. „Bojoval jsem o výjezdní doložku celý rok, ale ještě v září 1989 to nebylo ve státním zájmu. Najednou zazvonil můj fízl a slavnostně mi oznámil, že mohu vyjet. A formuloval to tak, abych si dobře zapamatoval, že za mě někteří soudruzi bojovali. Šlo to tak hladce, že ve mně začal klíčit pocit, že se něco doopravdy děje.“

V mezinárodním prostoru na letišti však čekal ještě jeden agent. Prý se přišel rozloučit. Pozval Rejchrtu na pivo se slovy: „Až se za rok vrátíte, možná v té kotelně budu já.“ „Povzbuzoval jsem ho, že to žádná hrůza není. Později jsem se dočetl ve svých svazcích, že se mnou byl toho dne navázán kontakt, ale kvůli špatným světelným podmínkám nemohla být pořízena fotodokumentace. Evi-

ROSTISLAV MATULÍK vystudoval (a podle vlastních slov) už také stihl zapomenout evangelickou teologii. Dnes pracuje jako novinář v deníku MF DNES a v Českém rozhlasu 6, příležitostně překládá z angličtiny, naposledy šachovou učebnici Garryho Kasparova

dentně měla vzniknout fotka, jak popíjím s estébákem. Takový podraz byl pro ně typický,“ vzpomíná na své poslední chvíle v komunismu Rejchrt.

Ve Švýcarsku propadl euforii. Na 28. října ho pozval český spolek Slovan, najednou byl obklopen spoustou známých, Vladimírem Škutinou, profesorem J. M. Lochmanem, a získal pocit, že už to nemůže dlouho trvat. Sedl a napsal mladému kolegovi chartistovi dopis s patetickou výzvou: „Vydržte, hodina vašeho vysvobození se blíží.“ V obyčejné obálce, už bez obav z cenzury.

Po 17. listopadu už trávil celé dny nalepený na obrazovku, hrozně se dojímal, a taky zakoušel dosud neznámou směs pocitů – jednak provinilost, že není „u toho“ a užívá si, a také úlevu, že na něj tajní nemůžou.

„Vše se mi ohromně líbilo, jen jeden jediný okamžik byl pro mě zlý – když byl v první vládě národního porozumění jmenován místopředsedou synodní senior Josef Hromádka. Poslal jsem mu telegram, ať okamžitě odstoupí – on, který dříve kritizoval Havla, najednou ze středu pelotonu vyrazil pěkně dopředu. Tam jsem měl pocit, že něco bere hroznou faleš.“ vzpomíná Rejchrt. Domů to stihl až na slavnostní inauguraci prezidenta Havla.

Rejchrt nebyl venku samozřejmě sám. Když pomíneme nomenklaturní kádry a „emigranty na poslední chvíli“, v posledních měsících komunistické éry vycestovala z Československa i skupina evangelických bohoslovců. Premiér Adamec od léta 1989 uvolnil výjezdní doložky, a kdo měl valuty či pozvání od příbuzných nebo univerzity, mohl vyrazit. Pokud ovšem nebyl disident.

Studenti jedou na svobodu

Svým způsobem se dokonce zdálo, že studentům teologie to jde ven nejsnáze. Režim nahodaný perestrojkou usoudil, že musí demonstrovat před očima Západu více náboženské svobody. Zatímco ještě koncem 80. let neměla přibližně stovka bohoslovců naději na akademický titul ani na krátký výměnný pobyt v NDR, počátkem roku 1989 se vše prudce změnilo.

Nakonec nás vycestovalo čtrnáct a každý si vybíral zapíchnutím prstu do mapy, protože teologic-

kých fakult bylo za železnou oponou hodně. Byli i tací, kteří skončili v indickém Běngalúru, hlavní destinací však bylo Švýcarsko a Velká Británie. Podivuhodný los mi přidělil Belfast.

Šok z překročení železné opony byl nepředstavitelný. Člověk nejdřív přestál několikátýdenní závratě z neznámé kultury, průzračného oceánského vzduchu a města plného britských vojáků – a také z pocitu svobody, který nám velel psát si dopisy a nadávat v nich bolševikům. Jiní psali přímo Gorbačovovi, což učinil Martin Zikmund z Indie.

Hodně chladný Albion

Největší otřes mi ovšem přivodila zdrcující informovanost. Z anglických zpráv bylo vidět do celého světa, a už začátkem září přinesl magazín Newsweek článek o konci komunismu v Polsku a Maďarsku, se snímky děravých vlajek bez komunistických symbolů. The Economist s titulkem Let Them Go! na obálce zase psal o zrušení Brežněvovy doktríny Gorbačovem. Prý si jednotlivé země mohou zvolit systém, jaký chtějí, říkali sovětsští diplomaté západním novinářům. Volal jsem to rozrušeně domů, ale nechtěli mi věřit...

Články navíc postrádaly jakýkoli sentiment, britská média psala, že v zemích východního bloku úplně chybí organizovaná opozice, např. v Československu je jen asi 500 disidentů s pevným jádrem okolo 60 lidí (zhruba jako v NDR). Co s tím chtějí podniknout proti 90tisícové Stasi? ptaly se Timesy ještě v říjnu. Východoněmecké uprchlíky pak označovaly dost tvrdě za ekonomické prospěcháře.

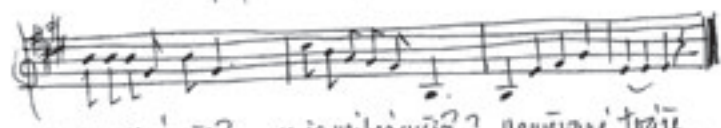
Špičkově pokrytý měla BBC i 17. listopad – odpoledne byly vidět záběry z Albertova, večer i z Národní, doplněné o úvahu, že by mohlo jít o provokaci tajných služeb. „Do centra jindy pořádkové síly demonstranty nepustily, teď to vypadá, že je tam samy zavedly,“ hlásila BBC, která i mrtvého

studenta na druhý den rezervovaně označovala za možný komplot.

Pohled zvenčí mi neusnadňoval ani obrovský rozdíl v mentalitách a národní citlivosti – dojemné scény z Laterny magiky působily na britské reportéry téměř směšně, stejně jako lidský řetěz roztančených studentů. „Proč tančí, ještě nic nevyhráli,“ divil se britský reportér v ulicích Prahy. Jakešova klika ještě ani nepadla, a list The Independent už měl na titulce zprávu, že Izrael vyslal delega-

Krásný je vzduch, krásnější je moře,

co je nejkrásnější, co je nejkrásnější? usměvavě toaře.

Tečný je sníh, krásnější je lůžko.
Co je nejkrásnější, co je nejkrásnější?
Ta člověka víte.

Pustá je poušť i veselá dálná.
Co je nejkrásnější, co je nejkrásnější?
Žít život bez lásky.

Mocná je zbraň, krásnější je právo.
Co je nejkrásnější, co je nejkrásnější?
Pravdoulovat slovo.

Velká je zbraň, šlovoelán uamí voda.
Co je nejkrásnější, co je nejkrásnější?
Ta lidská svoboda.

ce do USA a západní Evropy, aby si pojistil, že jeho finanční pomoc nebude přeměrována do východní Evropy.

Britové rozpad impérií umějí a svým způsobem je fascinuje. Od samého začátku podzim 1989 prezentovali bez emocí, s nadhledem a otřesy v naší části Evropy promptně dávali do souvislosti s Jižní Afrikou, Nepálem a Mexikem, kde také došlo ke změnám režimů. Když prezident Václav Havel udělil rozsáhlou amnestii, Timesy kousavě napsaly, že už chápou, proč jej komunisté označovali za „nepřítele státu číslo jedna“. Distingovaný ministr zahraničí Douglas Hurd zase odušil, že nový československý prezident vypadá, jako by napsal hru Playboy Západu (dílo irského dramatika o tom, jak se lidé obdivují lumpům, i kdyby je nahoru vynesla lež).

Když došlo na Rumunsko, upozorňovala britská média na přítomnost „delegace“ agentů KGB v Temesváru a zpochybňovala zprávy o krveprolití a 4 500 mrtvých (dnes víme, že tam tajná policie zabila 75 lidí). Britská veřejnost byla navíc Rumunskem fascinována a považovala jej za hlavní a nejzajímavější „slovanskou“ zemi východního bloku, do níž směřovalo nejvíce pomoci. Nikdy mi však nedokázali vysvětlit, čím je „Rumejnija“ tak přitahovala.

Postupně to začínalo být neúnosné – vedle obrovského dojetí (na obálce sobotního magazínu Independentu jsem třeba našel v davu tvář maďarského spolubydlícího z „Jirchářů“), jsem si začal připadat jako cizinec ve vlastním domě. Od pocitu odcizení nepomohly ani kontakty s emigranty, kteří buď básnili o obnovení Velké Moravy, nebo se otevřeně děsili přílivu krajanů do svého blahobytného hájemství.

Britové pak začali panikařit ohledně sjednocení Německa, mně změnili jméno státu a k velké úlevě i rodného Zlína, a místní média jsem postupně začal ignorovat. Možná měla už tehdy v leccems pravdu, jak potvrzují zmíněné nejnovější studie. Jenomže pohled v duchu přísloví „z cizího krev neteče“ úplně zastřela obrovskou změnu, kterou vnesla revoluce do milionů lidských osudů.

NIKDY JSEM NECHÁPAL,
JAK BY SE DALO ODDĚLIT
NÁSILÍ OD SVOBODY.
ČÍM VÍCE CEST VYTYČÍM,
TÍM VĚTŠÍ MÁŠ SVOBODU
VOLBY. KAŽDÁ Z TĚCH
CEST JE VŠAK NÁSILÍ,
NEBOŤ JSEM JI OHRADIL
PLOTEM. ALE ČEMU
CHCEŠ ŘÍKAT SVOBODA,
NEJSOU-LI TU CESTY,
MEZI NIMIŽ BYS VOLIL?
ŘÍKÁŠ SNAD SVOBODA
TOMU, ŽE MŮŽEŠ
BLOUDIT V PRÁZDNU?
JE-LI TU NASTOLENO
NÁSILÍ CESTY, ZVĚTŠUJE
SE ZÁROVEŇ TVÁ
SVOBODA.

ANTOINE DE SAINT-
EXUPÉRY, CITADELA

TRADIČNÍ SBOROVÝ AUTOBUSOVÝ VÝLET

SOBOTA 5. ČERVNA 2010

ČESKÝ KRUMLOV

HISTORICKÉ MĚSTO (ZALOŽENÉ 1253)

OBKLOPUJÍCÍ MEANDRY VLTAVY

Nepletete si často pojmy ekologický a environmentální? Co přesně znamenají?

Pletete si je, a to bohužel i v našich zákonech. Zatímco svět je rozlišuje, českému uchu přece jen lépe zní ekologie. Ekologie je vědecká disciplína, jednoduše řečeno nauka o vztazích organismů vůči sobě a vůči prostředí. Environmentalistika je široký a multidisciplinární obor pracující s životním prostředím, který zahrnuje vědecké i technické směry. Sem patří mimo jiné moje současná hlavní pracovní náplň, odstraňování znečištění z hornin a z podzemní vody. Kromě geologie zasahuje také do chemie, stavařiny, ale vyžaduje i znalosti z biologie a klimatologie, nemluvě o ekonomice či právech. V environmentalistice jde vždycky o široký záběr a to je právě to krásné.

Existuje mezi odborníky v této oblasti názorová shoda? Nad diskusí o šumavském kůrovci laik tak trochu „kouká“.

Obávám se, že shoda mezi odborníky neexistuje v žádném oboru. V oblasti životního prostředí jde o otázky hodně viditelné, citlivé a hlavně snadno zpolitizovatelné, a to nejen u nás. Ale je tu ještě jeden kámen úrazu: posuzování vlivů na životní prostředí financuje ve většině případů sám investor. Odborník si pak v podstatě nemůže dovolit napsat expertízu namířenou proti vlastnímu chlebedárci. A tak se musí vypracovávat další „nezávislá“ posouzení, vznikají spory... Nakonec se i tady všechno točí okolo peněz.

Změnilo se něco po sametové revoluci?

Změnilo se velmi mnoho a velmi výrazně k lepšímu. Především: na životní prostředí pamatují zákony, i přesto, že nejsou dokonalé. Dokonalých zákonů bychom ostatně asi našli ve světě poskrovnu. Ale málo se třeba ví, že jsme byli v první desítku zemí světa, které uzákonily povinné posuzování vlivů projektovaných akti-

vit na životní prostředí. Dokonce jsme o rok či dva předběhli tak pověstně „ekologické“ státy, jako je Finsko. Zdomácněly zkratky EIA a IPPC – první znamená posuzování vlivů na životní prostředí, druhá systém integrované prevence. Našly se i nemalé peníze na odstraňování toho, co bylo za minulého režimu způsobeno například nešetrnými provozy nebo pobýtem sovětských vojsk.

Není tato oblast především soustem pro média a politiky?

To je bohužel jedna z velkých skvrn na problematice životního prostředí. Všechno se dá zneužít a nejvíc to, co se dotýká největšího množství lidí. Jak se ubránit? Tady vidím jediný prostředek, a to je ekologická či environmentální výchova. Aby si každý dokázal přebrat to, co mu média a politici servírují.

Škodí jenom člověk planetě, nebo je to někdy i obráceně?

Podobné otázky slyšíme v poslední době často. Snad to souvisí s problémy globálního oteplování nebo s přírodními katastrofami, kterých se zdá být čím dál víc. Planeta Země je sama o so-

bě komplikovaný organismus a životní prostředí je souhrn interakcí, které nemohou působit pouze jedním směrem, to je už podle zákona akce a reakce vyloučené. Historicky víceméně platí, že během raných dějin škodila víc příroda člověku, pak nastala jakási rovnováha a od doby průmyslové revoluce je to naopak. Teď bychom se při současné úrovni vědomostí měli snažit opět o rovnováhu, to je zhruba náplň pojmu udržitelný rozvoj. Musíme mít ovšem také na paměti, že škodíme-li planetě, škodíme sobě, protože jsme její nedílnou součástí. Dnes už víme, že pohled typu: na jedné straně člověk, na druhé straně planeta, je blud v nejryzejším slova smyslu.

A co s tím máme dělat?

Začít každý sám u sebe. Dnešní západní civilizace se naučila žít velmi neskromně. Běžný je dnes život na dluh a to nejsou jen dluhy finanční, ale už i dluhy vůči přírodním zdrojům. Žijeme si zkrátka z hlediska udržitelného rozvoje nad poměry. Tak popřemýšlejme, v čem a jak se uskovnit. Tím nehlásám žádný ochrannářský

extremismus ani žádný návrat do jeskyní nebo na stromy. Stačí trochu vnímat okolí a snažit se s ním být v souladu.

Jak se k tomu všemu má stavět křesťan, čím můžeme pomoci?

Odpoví nám už první kapitola Geneze. Bůh stvořil člověka, aby byl pánem nad přírodou. Jakým pánem, to už je na něm: zda tyranem nebo uvážlivým hospodářem. Z toho by mělo vycházet naše rozhodování. V Bibli se sice jinak ekologii zdánlivě mnoho pozornosti nevěnuje, ale to je opravdu jen zdánlivé. Starověk považoval přírodu za samozřejmost, ale přesto většina Ježíšových podobností je vzata, dnešními slovy řečeno, z životního prostředí. A to už vůbec nehovořím třeba o „ekologickém“ žalmu 104., který je mimochodem můj oblíbený. Všechno je stvořitelské dílo a z toho bychom jako křesťané měli ve všem vycházet. Nechci tu tedy určovat konkrétní recepty. Ostatně soudím, že každý myslící, solidní a morální člověk se pozná i podle toho, že má vztah také k životnímu prostředí a najde si způsob, jak a čím pomoci.

TĚŽ VÁM DŮKAZ PODÁM, ŽE JÁ SVOU CÍRKEV (NE)ZNÁM

O šestiletém poznávání církve očima člena synodní rady

Starou písničku Ládi Vodičky a Brabcova Country beatu „Já svou zemi znám“ opatřil již před léty jeden náš bratr farář textem plným jmen a reálií z naší církve: „Já svou církev znám“. Refrén písně, takto začínající, vyjadřoval i jednu z jistot, s nimiž jsem vstupoval do úřadu náměstka synodního seniora: znám svou církev! Další vyplývalo: o církvi jako lidském zřízení nemám iluzí, nic mě tedy nepřekvapí, ale přesto mám svou církev rád.

Mýlil jsem se téměř ve všem. Především jsem netušil, jaký záprah práce přináší, kolik záležitostí, starostí, jednání a rozhodnutí na synodní radě leží. Jak i já sám, ač zůstanu především farářem ve sboru, budu běhat z jednoho do druhého, telefonovat, schůzovat a psát. Jak to se mnou mohli vydržet ve sboru i doma? A jak to, že já sám jsem se dávno neposlal k šípku?

Překvapilo mě ovšem i další: jak moudří dovedou být moji kolegové v synodní radě! Jak připravení slyšet druhého a opravit svůj názor, jak pozorní k různým úhlům pohledu! Jak pilní a obětaví, proč? Pro těch pár peněz? Nebo kvůli své ješitnosti? Vůbec ne, na práci v „syradě“ nezbohatne peněženka ani sebevědomí. Při vši střídavosti najdeme pouze vysvětlení: pro lásku Pána Ježíše Krista to dělají!

Ve sborech, jež jsem navštívil, jsem již příliš překvapený nebyl: obětavost někde i únava jinde, zmenšující se hloučky tady i „dolování ze země kamenů k chvále Hospodina“ onde, radost tu i skleslost tam, to jsem již znal. Spíš jsem si znovu uvědomil, jak je nám, ve strašnickém sboru, dobře, když kvete živé společenství bez naší zásluhy...

Jestli mě něco zklamalo, pak některé reakce na zloděje v ÚCK, jejich tón a způsob myšlení. Ze sborů, kam dotazníky i žádosti z ústředí padaly často jako do říše zapomenutí, přicházely dopisy, začínající: „jsme zděšeni – s hlubokým znepokojením – požadujeme důrazné a nekompromisní – trváme na...“ Jako by tohle potřebovala církev ve chvíli, kdy na odpovědné pracovní pozice nelze najít kvalifikované a poctivé členy církve a vedení církve v nouzi a vlastní důvěřivosti naletí lumpovi!

Před časem mě elektronicky oslovila neznámá dívka množstvím otázek, na něž jsem trpělivě odpovídal. Poslední otázkou bylo, zda jsem se na synodu, když hrozilo, že budu zvolen, nebál,

že zpychnu (tazatelka ovšem napsala „spichnu“). Napsal jsem jí, jak to bylo: na synodu jsem při své volbě nebyl, probíhající zasedání jsem neregistroval. Když se ozval telefon bratra a přítele, který mě chtěl za čerstva sdělit výsledek volby, učil jsem zrovna děti a přitom nemohu být rušen. Nakonec jsem zprávu o volbě přijal, ale z místnosti plné dětí jsem vyšel. A tak děti mou reakci neslyšely. Naštěstí!

Pavel Klinecký

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ŽIVOTĚ SBORU V ROCE 2009

Rok 2009 bývá v občanském a veřejném životě skloňován s upřesněním „rok krize“. Finanční obtíže celého světa se projeví i u nás, ale s vděčností za nezasloužený dar lze říci, že jejich důsledky se na naší zemi působily méně než jinde, v Praze pak ještě méně. To říkáme při všem porozumění pro všechny, na něž ekonomické problémy dolehly ztrátou zaměstnání, snížením platu a tak životní úrovně.

Ohlžení ve sboru má jistě i svou hospodářskou část, ta však není to hlavní. Naštěstí, nejsme výrobní ani prodejní firma. Naším úkolem je... co je vlastně naším úkolem? Které ukazatele máme považovat za růst a které za „recesi“? Dá se vůbec kvalita života převést do čísel, a jak jinak měřit sborový život?

V číslech se nebudeme lišit od čísel loňských a předloňských. Počet účastníků bohoslužeb je po léta stejný, průměrná účast 116. Také počty účastníků ostatních shromáždění zůstávají téměř stejné, počty dětí se

pohybují stejným směrem, jímž ukazuje vývoj populace silných či slabších ročníků. Dětská shromáždění všeho druhu nyní vykazují větší počet malých dětí, naopak o děti 10 – 13letých lze pozorovat jistou populační „díru“. Skupinu mládeže opouštějí pravidelně lidé po svatbě či ukončení vysokoškolských studií, letos to „postihlo“ asi osm či deset lidí. Další odešli již před několika lety vytvářet novou skupinu mládeže na Smíchov (tento „export“ vznikl po dohodě obou farářů a považujeme jej za vyjádření dobrých vztahů mezi sbory), pak loňská průměrná účast při schůzkách mládeže (15 lidí) nás rovněž vede k vděčnosti za nebývalé množství. Ale připomeňme – naši mládež navštěvují často hosté z jiných sborů i církví, nejde zdaleka pouze o naše členy. Naopak mnozí z těch, kteří byli confirmovaní před několika málo léty, schůzky mládeže opustili. K tomu se ještě vrátíme. Téměř na polovinu poklesl počet církevních pohřbů, souvisí to s klesajícím zájmem o pohřby vůbec, s malým vědomím smyslu pohřebního obřadu či bohoslužeb. Ostatní shromáždění se konala za prakticky stejné účasti jako loni a v letech minulých, nikde statistiky nezaznamenávají žádný výraznější vzestup nebo pokles.

K číslům a statistikám poznamenejme, že loni jsme definitivně přešli k užívání nového počítačového programu, který slouží jako někdejší „papírová“ kartotéka členů sboru, kniha ohlášek i evidence shromáždění sboru. Vést tyto údaje ukládá církevní zřízení, počítač nám v tom pomáhá již téměř dvě desetiletí. Nový program se zcela jiným ovládním i způsobem zpracování dat byl zpočátku zátěží především pro sestru Magdalénu Míkovou, která jej nejen uváděla do provozu

v našem sboru, nýbrž sloužila i jako „betatesterka“ pro celou církev, když na modelu strašnické sborové kartotéky zkoušela jednotlivé funkce programu a dávala cenné připomínky jeho tvůrci. O této práci sestry Magdalény nikdo neví, snad pouze farář, jehož napadá – poděkoval sestře za to někdo? Nový program však poskytuje jiné výpočty a některé, na něž jsme byli zvyklí, nikoli, zkrátka, učíme se.

Ale čísla nejsou nejlepším měřítkem. Jistě, trvale vyliďněná či přeplněná modlitebna při bohoslužbách, výrazný pokles nebo nárůst by o něčem vypovídaly, ale o čem vlastně? O kvalitách staršovstva? Nebo varhaníka, nástroje, kazatele? O silném vanutí Ducha svatého, nebo o zrušení sousedního sboru?

Některé hodnoty jsou jen těžko měřitelné a porovnatelné. Ve sborovém životě je asi nejdůležitější, jak se zde členové i hosté cítí, jakou zachytí atmosféru, jak rychle najdou „spřízněné duše“, vrstevníky, případně pomoc ve chvílích, kdy je jí potřebí. Jak zde účastníci nacházejí evangelium. Nikoli jen, jak jsou uspokojeny jejich duchovní potřeby, nýbrž jak je oslovuje biblické svědectví; možná i jinak, než jejich duchovní potřeby žádají. Vždyť Bible je plná příkladů, že člověk tváří v tvář Hospodinu a jeho slovu dostal něco úplně jiného, než chtěl!

I tady však můžeme vyjádřit vděčnost za dobrý dar: členové i hosté potvrzují, že se mezi strašnickými evangelíky cítí dobře, že zde cítí dobrou atmosféru, citlivou pro druhého, radostnou a otevřenou. Nemáme ve sboru napětí, která tak často vstupují do vztahů sboru, staršovstva či faráře. Nemáme ve sboru zájmové skupinky, „kliky“, tábory příznivců toho či onoho proti jiným.

To není samozřejmost! Ve společnosti, která v posledních dvaceti letech znovu „objevila“ konkurenční boj a přenesla jej do standardních modelů chování politiků, žurnalistů, podnikatelů i zaměstnanců a nepřímo tak i do rodin, vztahů manželských i generačních, ve společnosti unavené stálým napětím, vytvářeným záměrně médií, je bezpečný pokoj a pečlivě strážovaná jednota sboru vzácností. O to víc ve sboru, kde lidé nespěchají po „akci“ mlčky domů, nýbrž zůstávají spolu v rozhovorech, často dlouho a bez připraveného programu.

Je to dar, i ten je však třeba strážet. Kolikrát se stane, že vzájemně nejbližší se upozorní na přehlédnutí, neobratnou formulaci, která na druhé straně zarazila nebo vzbudila smutek; každý z nás je někdy „slonem v porcelánu“. Pak nastupuje další dar: odpuštění, tolerance i přejné přijetí napomenutí. Díky za ně, pokud se ozve a díky, pokud je v dobrém přijato!

Sbor byl kdysi tvořen rody a rodinami. „Rodové zřízení“ je vůbec charakteristické pro naši církev, je to pochopitelné v církvi mnohá desetiletí i staletí pronásledované, zakazované, odkázané na domácí pobožnosti a s ohledem na bezpečnost sdílené jen s nejbližšími. Poslední dvacetiletí však tradiční strukturou zachvělo. Mnozí z rodových evangelíků zvolilo jinou cestu, hledání životních partnerů má jiné priority než dříve, zakládání smíšených rodin je spíše pravidlem než výjimkou.

Ale přicházejí jiní, bez tradičních vazeb, z jiných církví nebo bez křesťanských dějin v pozadí. Jak ti se cítí mezi „roduvěrnými“? I tady je můžeme slyšet: mají sbor rádi, mnohdy se stal i jejich sborem. Dovědčují však, že mezi ty „původní a zavedené“ se neproniká snadno. Členové sboru se znají a mají rádi, díky za to, ale vzájemné přátelství se někdy nechťe staví proti těm, kteří přicházejí. Je dobré si všimát těch, jejichž tváře vidíme poprvé či podruhé. Je dobré oslovit toho, jehož neznáme, zeptat se, dát příležitost k seznámení, přivést do generačně příbuzné skupiny. Jeden bratr potvrdil, že nebýt jediného člena sboru, který se ho ujal, asi by odešel a víc se nevrátil. Přijedeme-li na bohoslužby, nepřišli jsme pouze kvůli sobě, svému užitku. Jsme tu i pro druhé.

Sbor plní své poslání, jestliže zachovává a rozvíjí to, proč vznikl. Proč je tu strašnický sbor, proč vůbec celá ČCE? Církev má kázat Boží slovo, zvěstovat evangelium, sloužit Písmem, křtem a Večeří Páně, vyučovat, pomáhat potřebným. To vše může mít mnoho podob a projevů. Dnes je samozřejmostí rozhovor, osobní svědectví, vzájemné odpovídání otázek. I zde se můžeme ptát, zda a jak dobře sbor plní svou roli. Někteří příchozí připomínají zkušenost, že kromě „Hovorů nejen pro křesťany“ a živých rozhovorů v mládeži nepřichází v běžném hovoru častěji ke slovu otázka života víry. Jistě to má své srozumitelné důvody, i zde však můžeme slyšet otázku k přemýšlení.

Farář naproti tomu dovědčuje, že nedělní bohoslužby a kázání málokdy proběhnou „jen tak“, bez reakce, otázek, odpovědí i dopovědí. Někdy se kazatel musí zodpovídat ze svého uchopení biblického slova. Kazatel dodává – dělá to rád.

Při bohoslužbách kázalo v uplynulém roce několik hostů, kromě místního faráře nejčastěji vikář Ondřej Macek. Vedle něho zmiňme především službu našich členů, absolventů či studentů teologie, v abecedním pořadí Jakuba Hály, Pavla Hanycha, Tomáše Najbrta, Dana Páleníka a Martina Řeháčka. Sbor, v jehož řadách vyrostli či vyrůstají takové osobnosti, má zase další důvod k radosti a vděčnosti.

Děti a mládež – to je kontinuální vrůstání nové generace nejen do sboru, ale především, snad lze říci, že do těla církve, těch, kteří vědí o Pánu života, o jeho lásce a toto vědomí nechávají do svého života promlouvat. Nedělní škola má stálý počet devíti učitelů, ale v loňském roce bylo učitelů neustále více, deset i jedenáct. Nově jsme přivítali Majdu Šipkovou a Emu Jilemnickou, ze zahraničí se vrátila Martina Janečková, naopak s přelomem roku do zahraničí odjela Danka Stolařová, současně i vedoucí dramatického kroužku (ten nyní vede právě Ema Jilemnická). O děti v týdnu se starají spolu s farářem dva studenti teologie (ovšem již pracující) Martin Řeháček a Pavel Hanych. Víkendové setkání koncem jara mají na starosti všichni učitelé, o dětské tábory pečuje tým vedený Danem Páleníkem a Benem Klineckým. Snad i to je dobrým svědectvím, že většina učitelů Nedělní školy je buď pedagogy z povolání, nebo

PRAŽSKÝ MOTIV

*Proroku
stojící v ochozu chrámu
s kamenným gestem
nad hnědým
plačícím
tichým i tančícím
městem
na podstavci
mechem zašlých časů
usínáš
pod ozvěnou
dávno zmlklých hlasů
vzpomínáš
a přeče tvé oči
se upínají vzhůru
tam kde se prostírá budoucí věk.*

Jiří Slouka

budoucími kazateli, tedy profesionály v nejlepším smyslu slova. Skupina konfirmandů je letos zvláštní: schází se nás až osm, z toho tři konfirmandi z našeho sboru, dva „hostující“ a tři již konfirmovaní členové sboru. Posledně jmenovaní účastníci konfirmační přípravy nejsou „repetenti“, nýbrž pomáhají již staršímu faráři v komunikaci s mladou generací. Mládež se kromě pravidelných schůzek každý týden setkává také v létě na vodě a na horách. Během roku se účastní přípravy rozhlasových bohoslužeb, bohoslužeb na konci roku, připravuje adventní a velikonoční divadlo pro sborové odpoledne, zpívá obyvatelům domova odpočinku. Dvě členky strašnické mládeže byly zvoleny do pražského seniorátního poradního odboru mládeže, podílejí se tak na dění mládeže seniorátní.

Střední generace se schází ve dvou skupinách – mladší, tzv. třicátníci, dvouměsíčně při velmi zajímavém programu s hostem, často vzácným, vždy dobře připraveným. Starší střední generace každý týden, s kratším biblickým programem a volným rozhovorem. I při těchto „odpočinkových“ setkáních však dochází ke sdílení vážných témat. Starší generace se schází také každý týden, loni kolem epistolů Římanům.

Zvláštní, asi nejmenší skupinky jsme nazvali „Hovory nejen pro křesťany“ a „Chvilka ticha“. Liší se výrazně: jedna je setkáním diskusním, druhá naopak velmi tichým, meditativním.

Další aktivity jsou ryze pracovní. Křesťanská služba pečuje o staré členy sboru, pokud to potřebují, s pomocí mládeže a střední generace o občerstvení každou neděli na kruchtě po bohoslužbách, při adventním a velikonočním odpoledni, o přání starším členům sboru. Staršovstvo jako správný orgán sboru se schází měsíčně, i zde připomeňme přátelské a konstruktivní prostředí. Hospodářská rada jako tým organizující technické a ekonomické záležitosti, redakční rada sborového dopisu, kancelář sboru, tým dvou sester „stálých“ (Milena Reimanová a Magdaléna Míková) s vydatnou pomocí sestry Wandy Malé, práce kostelnické (neocenitelné sestry Jana a Kateřina Potočkovy) i domovník Tomáš Adámek, ti všichni se starají, aby sbor, jeho život i jeho majetek nechátraly, nýbrž dobře prospívaly.

Zpráva pro výroční sborové shromáždění nemá za úkol postihnout vše, co se ve sboru odehrálo, nýbrž pouze podstatné. Snad tomu tak je.

Pavel Klinecký a staršovstvo sbor

PENÍZE AŽ NA PRVNÍM MÍSTĚ

Tak v církvi a jejím životě zcela určitě NE! A přece i ty peníze je třeba do života církve zakomponovat, ovšem v rovině jim odpovídající – totiž v rovině výhradně služebné.

Obecně je přijímáno za fakt, že stát platí církve a jejich provoz. Dává to vznikat zlobným reakcím těch, kteří církev nemohou vystát, falešně to ukolébává ty, kteří v ní žijí. Těm nazlobeným nemá smysl něco vykládat, protože nenávisť jim brání odmítat jakékoliv vysvětlení. A tak spíše řekněme těm dovnitř církve – totiž sami sobě – jak to doopravdy je.

Stát přispívá na platy duchovních – tady jeho péče končí. Aby ty platy byly trochu k životu, musí na ně církev přidat ještě sama. Pokračujeme dál z pohledu strašnického sboru. Jeho pravidelný život se odehrává ve sborových místnostech – modlitebně, kruchtě, kancelářích. Ty místnosti je třeba udržovat, uklízet a v zimě vytápět. K tomu přistupují náklady na platy (spíše by se chtělo napsat „platy“) zaměstnanců sboru, provoz kanceláří, spotřebu, práci křesťanské služby, opravy domu atd. Jako sbor odvádíme nemalé peníze na provoz seniorátu a povšechného sboru. Řídit zhruba dvě stovky sborů z pražského ústředí, pomáhat jim v jejich úkolech, podporovat celocírkevní vzdělávací a výchovné akce, kurzy, připravovat synody, udržovat kontakt s ekumenou a spřátelenými zahraničními církvemi – to je složitá agenda a ústředí církve na ní potřebuje hodně peněz a řadu placených odborníků. Tak tohle je všechno na nás, řadových členech církve. Na to stát nedá ani korunu!

Ve Strašnicích potřebujeme za rok zhruba milion korun při vyrovnaném rozpočtu. Ten ale znamená, že nevytváříme rezervy pro budoucnost, děláme mrtvého brouka třeba při pohledu na protékající střechu - komu by se chtělo zatěžovat si hlavu pomyšlením na možné milionové

náklady na její generální opravu? Znamená to zároveň také to, že při spokojenosti s vyrovnaným rozpočtem předem rezignujeme na posílení charitativní činnosti a sociální výpomoc potřebným.

K vžitým slovním obrátům v církvi patří „dal jsem na sbor“, „platím sboru salár“ a podobně. Tak nějak to máme pod kůží. Bude třeba, abychom dokázali někde v hlavě přehodit výhybku a nahlédli věci z jiného úhlu. Abychom se zbavili pocitů daňového poplatníka a s radostí přijali roli architekta a spolutvůrce krásné skutečnosti, roli moudrého a odpovědného člena širší rodiny, kterou nám všem sbor je. Jestliže ve sboru nacházíme prostředí, s nímž se chceme a můžeme identifikovat, což je v dobách postmoderního bloudění a nezakotvenosti veliký dar, pak by nám to přehození výhybky v hlavě nemělo dělat takový problém. Tu tekoucí střechu bude sice opravovat strašnický sbor, ale co je to „strašnický sbor“? No přece my. Takže tu střechu si budeme opravovat (rozuměj platit) my. Já, ty, naši přátelé a budeme z toho mít radost.

To je to přehození výhybky - převést svou odpovědnost za sbor z prostoru zachmuřenosti a vrásek do prostoru radosti. Já smím, já mohu, já prostě chci být spoluautorem nádherného díla – obecnství sester a bratří. Když při tom pečování o sbor nezapomeneme vnímat, že za jeho hranicemi je spousta potřebných, často velká chudoba a natažené ruce – bude to moc dobré. Pak je ale milion málo.

Až na prvním místě je u křesťana RADOST. Přemýšlejme o tom, zda jednou z jejich podob není otevřená ruka.

Jan Balcar

Podnětem k napsání těchto řádků bylo jednání hospodářské rady staršovstva, která shledala za užitečné seznámit členy sboru s ekonomickou stránkou života církve i sboru a vyzvat jeho členy k dobrovolnému rozhodnutí ve směru větší obětavosti vůči společnému dílu.

HOSPODAŘENÍ SBORU V ROCE 2009

Hospodaření sboru definuje řád naší církve, tzv. Církevní zřízení takto: Farní sbor je odpovědný za hmotné zabezpečení své činnosti, platu kazatele prostřednictvím personálního fondu, platů dalších sborových pracovníků a dobrého stavu církevních budov i jejich vybavení. Farní sbor přispívá na hospodaření seniorátu a povšechného sboru povinnými příspěvky (reparticemi) a celocírkevními sbírkami. Staršovstvo farního sboru hospodaří podle rozpočtu při dodržování zásady opatrnosti a účelnosti jednotlivých výdajů. (CZ, Řád o hospodaření církve, čl. 8, 1-3)

Těmito zásadami se sbor řídí a dodržuje je. Pro přehled o příjmech a výdajích najdete v tomto dopise stručný přehled hospodaření. Nebylo v minulém roce ovlivněno žádnými mimořádnými událostmi. Oproti plánovanému předpokladu vyrovnaného rozpočtu jsme hospodařili s kladným výsledkem.

Hospodaření církve spočívá na dobrovolné obětavosti jejích členů. Jejich ochota pečovat o hmotné potřeby církve je jedním z projevů živé víry a vztahu ke sboru a církvi. Vlastní příjmy sboru jsou: Salár, sbírky při shromáždění, účelové sbírky a dary. Salár je pravidelný roční dar, který církev očekává od každého svého člena s vlastním příjmem v doporučené výši 5 % jeho celkových ročních čistých příjmů. Salár se platí jednou ročně nebo ve splátkách farnímu sboru, do něhož člen patří. Manželé mohou platit společně. Salár se neočekává od člena sboru bez vlastního příjmu. Neplacení saláru nemůže být důvodem k vyloučení z církve. (CZ, Řád hospodaření církve, čl. 7, 1-3)

Letos jsme napočítali 191 salárníků, průměrný roční salár tak vychází 2.595 Kč na jednoho. Roční salár se pohybuje v rozmezí od 100 Kč do 36 tisíc Kč. V letošním roce očekáváme navýšení tohoto hlavního zdroje našich příjmů o 100 tisíc Kč, vysvětlení najdete v článku „Peníze až na prvním místě“.

Dalším zdrojem příjmů jsou sbírky, v průměru vychází na 22 Kč na osobu a neděli. Protože předpokládáme zvýšené výdaje na opravy sborového domu, plánuje staršovstvo vyhlásit roční účelovou sbírku darů na tento účel.

Příjmy z pronájmů jsou vyšší, neboť jsme dokončili úpravu jednoho bytu a vybíráme neregulované nájemné a upravili jsme další dvě nájemné. Hospodářská rada hodnotila pětiletou zkušenost s projektem ubytování studentů ve sborovém domě. Tento projekt původní očekávání nepřinesl. Proto staršovstvo rozhodlo provoz studentského bytu ukončit. Tím zdůvodňujeme snížení příjmů v této kapitole rozpočtu.

Také v r. 2009 jsme dostali grantovou podporu od Městské části Praha 10. Ze čtyř žádostí byly přijaty tři: projekt víkendů Nedělní školy, práce dramatického kroužku a lednové koncerty. I když grantová agenda je náročná, přinesla sboru úsporu. Za tuto službu děkujeme především presbyteru Martinovi Řeháčkovi, který je naším hlavním garantem v této grantové oblasti.

Kromě uvedených příjmů jsme podle usnesení synodu vykonali osm celocírkevních sbírek (tisk, Hlavní dar lásky Jeronýmovy jednoty, Diakonie, solidarita sborů, na celocírkevní křesťanskou službu, Jubilejní toleranční dar, sociální a charitativní pomoc a na studenty teologie a vikariát). Seniorátní sbírky byly určeny pro: solidární fond pomoci menším sborům, pomoc postiženým povodněmi, pomoc při zřízení střediska křesťanské pomoci a pro pomoc cizincům. Celkem jsme vybrali a odeslali celocírkevní sbírky ve výši 83.778,- Kč. Do fondu Jeronýmovy jednoty jsme odeslali 17.750,- Kč. Tyto příjmy neovlivňují naše hospodaření, proto je do tabulek nezahrnujeme.

Mezi největší výdajové položky řadíme repartice a Personální fond, jejichž výše je stanovena vyššími správními orgány církve, dále náklady na provoz sboru, na zhodnocení majetku (sborového domu). Aktivity sboru jsou většinou „samonosné“.

Při sestavě rozpočtu na rok 2009 jsme plánovali rekonstrukci jednoho bytu, situace se však změnila, tento plán budeme realizovat letos. Proto se nenaplnil předpoklad výdajů. Větší akcí byla výměna vodoměrů v celém domě. Dále jsme pořídili kuchyňskou linku do jednoho bytu, prováděli drobnou údržbu, servis a obnovovali poškozené vybavení studentského bytu. Řadu z oprav prováděl náš bratr Jiří Kolařík, vždy ochotně, kvalitně a rychle. Patří mu velký dík.

Sborové příjmy	Předpoklad roku 2009	Skutečnost roku 2009	Předpoklad roku 2010
Salár	450.000	495.670	600.000
Sborové sbírky	125.000	121.030	130.000
Sbírka na křesťanskou službu	25.000	34.744	30.000
Dary	130.000	162.894	255.000
Příjmy z pronájmů	400.000	521.398	470.000
Úroky z bankovních účtů	2.000	1.480	1.500
Ostatní příjmy	3.000	41.311	28.500
Granty	20.000	29.185	30.000
Příjmy celkem	1,155.000	1,407.712	1,545.000
Sborové výdaje			
Odvod repartic	55.981	55.981	58.544
Odvod personálního fondu	67.000	67.000	71.000
Stavební úpravy, údržba	350.000	63.522	600.000
Mzdové výdaje, pojištění	250.000	213.831	300.000
Poskytnuté dary	30.000	31.420	50.000
Spotřeba energií	114.000	112.201	120.000
Telekomunikace	20.000	16.497	16.000
Bankovní poplatky	6.000	7.162	7.000
Dům – pojištění a daň	20.639	20.639	21.000
Ostatní výdaje	241.380	276.823	301.456
Výdaje celkem	1,155.000	865.076	1,545.000

Staršovstvo rozhodlo jako každý rok o poskytnutí finančního daru 30.000 Diakonii Ratolest.

Spotřebu energie v roce 2009 jsme odhadli podle minulého roku, neboť k datu uzávěrky sborového dopisu jsme neměli čísla k dispozici.

Do „ostatních výdajů“ jsme zahrnuli náklady na spotřební materiál: kancelářské potřeby, papíry, tonery, dárky pro děti z Nedělní školy, tiskoviny, nákup biblí a knih, nákup nábytku do studentského bytu aj. 136.356,- Kč. Nákup zboží za účelem prodeje 6.570,- Kč, cestovné 6.275,- Kč, občerstvení a květinové dary 21.477,- Kč, poštovné 4.773,- Kč, odpisy ZP 52.095,- Kč, úhrady za pobyty dětí 2.500,- Kč a poskytnuté příspěvky na bytovou režii farářského bytu.

Delší dobu jsme uvažovali o koupi digitálního klavíru, přenositelného i do modlitebny ke koncertům, jinak sloužící, kde je potřebí; loni se to podařilo. Finanční prostředky jsme získali prodejem starého pianina, které podle odborného posudku potřebovalo finančně náročnou opravu. Současně jsme prodali velký umělý vánoční strom, zbytek prostředků věnovala mládež a děti z Nedělní školy.

I letos máme řadu plánů, do rozpočtu jsme zahrnuli především rekonstrukci dalších bytů. Budeme se věnovat řešení problému zatékání do střech a dalším běžným opravám bytového fondu a sborových prostorů.

Rozpočet na rok 2010 připravujeme jako vyrovnaný.

V Praze dne 27. ledna 2010

Milena Reimanová

ADÍ NELADÍ

O expozicích ve žlutém pokoji a o obrazech Milady Merhautové

Nejmladší místností ve sborovém domě je „žlutý pokoj“. Vznikl před několika lety v bývalém sklepě spolu s příjemným zázemím. Jméno prostor dostal spontánně: architektka Zuzana Rákosníková mu dala výraznou barvu, vybavení a způsob užívání by slušely leckterému domácímu obyvákovi. „Žlutý pokoj“ je také nejčastěji užívanou místností pro sborový život; děti v Nedělcích, mládež, střední generace, Hovory nejen pro křesťany i leckterá příležitostná setkání mají své zázemí právě zde.

Do pokoje patří i výzdoba. A protože ji občas měníme, vznikla tradice spontánních výstav. Tak jsme se zde setkali s obrazy Pavla Rejchrt, Ondřeje Balcara, Křišana Petrescu i s fotografiemi Petra Machana, naposledy s obrazy Milady Merhautové, strašnické malířky, členky našeho sboru.

K výstavě ovšem patří i vernisáž. Nad obrazy sestry Merhautové (málokdo jí však řekne jinak, než „Miládko“) jsme při vernisáži na konci listopadu minulého roku pořídili krátký rozhovor.

Miládko, kdy jsi namalovala svůj první obraz?

Byl to akvarel v roce 1961, v Říčkách v Orlických horách, bylo mně tehdy dvanáct let.

Co je tvým hlavním zdrojem inspirace?

Různé krajiny české i zahraniční, často Orlické i Lužické hory, také krajiny smyšlené. Letecké pohledy přecházející do abstrakce, lodě, balony, vzducholoď, figurativní náměty, kosmické motivy, moře, hudba, poezie, dětský svět.

Obrazy, které dnes vystavuješ, jsou z poslední doby, nebo zahrnují delší tvůrčí období? Jsou ve tvém výtvarném vývoji patrné nějaké změny, projevující se výběrem témat, jejich uchopením či technikou?

Tyto obrazy jsou z posledních let. Dříve jsem se více blížila k realitě, témata tomu odpovídala. Nyní nám blíží ke grafickému a plošnému uchopení. Během roku používám akrylové barvy, o prázdninách maluji temperovými barvami, alespoň posledních pět let. Temperami, kvašovou technikou jsem dříve malovala téměř výlučně, akvarelem jen občas.

Na Tvých obrazech dominují teplé barvy – žlutě, okry, oranž. Odráží se tu nějak slunce?

Slunce mám ráda a mnohokrát jsem ho malovala v různých podobách a tedy i zprostředkovaně v abstraktních obrazech.

Tvé obrazy působí teple, hřejivě. Znamená to, že sama máš tepla na rozdávání nebo se obrazy sama zahříváš?

Boží lásku, kterou dostávám, cítím jako teplo, pohodu, rovnováhu, harmonii. Cítím a doufám, že prostřed-

nictvím barev mohou teplo předávat, ale při svých obrazech se „zahřívám“ i já sama.

Jakou roli ve Tvé tvorbě hraje Tvá víra, křesťanství, příp. evangelictví?

Víra a křesťanství mi dávají inspiraci i sílu malovat, překonat ostych a vyjít se svými city a pocity „ven“, otevřít se. Čerpám spíše z celkové atmosféry a dojmů, kterými na mne víra působí, než z jednotlivých biblických příběhů a Ježíšových podobností. Evangelictví mi brání zpodobňovat víru prostřednictvím postav, a tak jsem nepřímou vedenou k abstraktnímu výtvarnému vyjádření.

Děkuji za rozhovor a jen dodám pro čtenáře: teprve po zhlédnutí výstavy porozumíte více rozhovoru i autorce – výtvarnici. Tedy na viděnou ve žlutém pokoji, kdykoli po bohoslužbách!

Pavel Klinecký

JARNÍ KALENDARIUM

21. 2.	1. neděle postní	9.00	bohoslužby s Večeří Páně
21. 3.	neděle	10.00	výroční sborové shromáždění
28. 3.	Květná neděle	9.00	bohoslužby s Večeří Páně
		15.00	velikonoční sborové odpoledne
1. 4.	Zelený čtvrtek	19.00	čtení pašijí
2. 4.	Velký pátek	17.00	bohoslužby s Večeří Páně
4. 4.	Neděle vzkříšení	9.00	bohoslužby s Večeří Páně
23. 5.	Neděle svatodušní	9.00	bohoslužby s Večeří Páně
27. - 30. 5.			4. zasedání 32. synodu ČCE
5. 6.	sobota		autobusový sborový zájezd - Český Krumlov
11. - 13. 6.	pátek - neděle		víkend nedělní školy, Soběhrdy
27. 6.	neděle	9.00	konec školního roku, bohoslužby s Večeří Páně
25. - 31. 7.	neděle - sobota		voda mládeže
1. - 7. 8.	neděle - sobota		hory mládeže
5. 9.	neděle	9.00	začátek školního roku, bohoslužby s Večeří Páně
24. - 27. 9.	pátek - pondělí		Sjezd (nejen) evangelické mládeže
1. - 3. 10.	pátek - neděle		sborový víkend v Chotěboři

Přistoupili

Aleš Jakovec
Daniela Vojtíšková

Pokřtění

Otakar Pokorný
Magdalena Velebová
Adéla Cizlová
Agáta Gloserová

Konfirmováni byli

Benjamin Roll
Šárka Knoblochová
Anna Jindrová
Adéla Cizlová

Zemřeli

Zdenka Horníková
Ilja Bojanovský
Alžběta Vokurková
Helena Dušková
Libuše Šimková
Jaroslava Šebánková
Zdeňka Janoušková
Ivan Balcar
Václav Sýkora
Miloš Němec
Rudolf Zuzák
Vladimíra Štěpánová

Další údaje získané ze sborové kartotéky

počet aktivních členů	677
počet plátců saláru	191
počet nezvěstných členů	72
počet bývalých členů	44
(v rámci revize)	
počet bývalých členů	101
(vystoupili nebo se odstěhovali)	
počet zemřelých členů	270

Základní údaje o sboru

Počet členů sboru k 1. 1. 09 **799**

Přírůstky	+6
- křtem	4
- přístupem	2
Úbytky	-12
- úmrtím	12

Počet členů sboru k 31. 12. 09 **793**

Již tradičně přináší velikonoční sborový dopis svým čtenářům údaje ze statistiky sboru. Letos k tomu přidáme informaci o upřesnění seznamu členů našeho sboru podle „Pravidel evidence a vykazování počtu členů ve farních sborech ČCE“, jak je usneslo 4. zasedání 31. synodu ČCE v r. 2006. Podle tohoto řádu je třeba vést seznam členů „aktivních“, „nezvěstných“ a „bývalých“. Dohledat všechny členy sboru nebylo možné (nezvěstní), někteří se svého členství vzdávají (bývalí v rámci revize), ale většina s námi zůstává (mezi aktivními). Ještě uvádíme počet plátců saláru (číslo zahrnuje manžela/ku plátce).

Jako každý rok i letos prosíme všechny členy i přátele sboru: **oznamujte včas změny ve svých údajích** (adresa, telefon apod.), změny u příbuzných a přátel (přestěhování do domova odpočinku, event. úmrtí). Rodiče dospělých dětí, které jsou členy našeho sboru, ale mezi nás nepřicházejí, prosíme, informujte nás o nich (odchod do jiného sboru, nová adresa, příjmení u provdaných dcer). Pomůžte tak zajistit plynulý chod sborové kanceláře a komunikace ve sboru. Správné údaje jsou nezbytné k vedení statistiky, k rozesílání sborových a gratulačních dopisů, odvolávání ohlášených akcí a setkání, vydávání potvrzení o daru církvi pro uplatnění odpočtu od základu daně z příjmu... Pořádek se prostě vyplatí.

Magdalena Míková, kancelář sboru

NA KRÁSNÉM MODRÉM DUNAJI

NLoňský autobusový výlet se výjimečně konal až v sobotu 12. září, neboť deštivý počátek června mnohé od účasti odradil. I v náhradním termínu nebylo počasí ideální, přesto návštěva Pasova přinesla všem řadu pěkných zážitků. V tomto krásném městě, které se malebně rozkládá při soutoku tří řek, Dunaje, Innu a Ilzu, je k vidění tolik pozoruhodných architektonických památek i zajímavých muzejních sbírek, že je nemožné je během jediného dne všechny v úplnosti poznat.

Dnešní historické centrum má převážně barokní ráz, který získalo poté, co v letech 1662 - 1680 Pasov zpusťovalo několik požárů. Pasovští biskupové, kteří již od 13. století vládli svému dominiu jako říšská knížata, povolali k obnově města řadu italských stavitelů, kteří po sobě zanechali mnoho krásných církevních i světských staveb. Mezi nimi vyniká mohutný dóm sv. Štěpána, v němž si mnozí z nás vyslechli krásnou hudbu, zahranou na varhany, jež se svými 233 rejstříky a 17 974 píšťalami patří k největším na světě. Při procházce městem jsme mohli obdivovat i další barokní památky, např. kostely sv. Pavla a sv. Michala, výstavnou biskupskou rezidenci, radnici či měšťanské domy. Mnozí z nás zvolili romantickou plavbu po Dunaji a Innu, kdy s odstupem a v odlescích na hladině pozorovali malebné panorama města a pyšně se vypínající pevnost. Kdo se plavby nezúčastnil, mohl si vyhlídku z lodi vynahradiť pohledem z takřka ptačí perspektivy. A to právě z tohoto vysokého skalního ostrohu nad Dunajem, kde již od středověku stojí rozlehlý hrad, zvaný Veste Oberhaus, dnes se sbírkami Městského muzea.

Jestliže z vnitřního města, sevřeného toky Dunaje a Innu, přejdeme po mostě na jižní břeh Innu, dostaneme se do čtvrti Innstadt, v níž se lépe dochovaly stopy po nejstarších fázích osídlení na soutoku tří řek. Místo obývali již Keltové a posléze Římané. Právě na místě římského kastelu Boiotro na jižním břehu Innu bylo zřízeno Římské muzeum, v němž se lze poučit o dávné minulosti těchto míst. Poblíž muzea pak stojí starobylý kostel sv. Severina, který v dnešní podobě pochází až z 15. století, avšak původní stavba zde vznikla již v 5. století, a je tak nejstarším svědectvím šíření křesťanství mezi zdejšími lidmi.

Všechny památky Pasova zde ani nelze vyjmenovat. Každý si vybral podle svých zájmů i sil, někteří dokonce vystoupili i po vysokém schodišti, které kopíruje protilehlý svah proti hradu, do poutního kostela. Z četných památek a uměleckých sbírek překrásného města Pasova jsme si vybrali všichni. Výlet byl opravdu pěkný, všem přinesl krásné a bohaté zážitky. Za to patří dík bratřím Ladislavu Janečkovi a Petru Kocnovi, bez jejichž pečlivé přípravy by se zájezd takto nezdařil.

JANA SOUČKOVÁ vystudovala dějiny a učí na ZŠ, **JAN SOUČEK** vystudoval klasickou filologii a zaměřil se na starověké dějiny, které učí na FFUK. Studijně procestovali mnoho zajímavých zemí - Přední východ, vč. Izraele, Indii a samozřejmě Evropu.

NA SAMOTĚ U LESA

N Asi jeden km od centra Chotěboře na nádherné louce kolem dokola obklopené lesem se nachází rekreační středisko naší církve. Tvoří ho čtyři přízemní domy postavené již v roce 1971. Dva z nich, sloužící k ubytování, byly v nedávné době kompletně přestavěny, jsou zde hezké, nově vybavené pokoje a tomu odpovídající hygienické zázemí. Jídelna a provozní objekt zůstaly kromě běžných oprav prakticky v původním stavu. Kuchyň prošla určitou modernizací technologického vybavení tak, aby odpovídalo současným hygienickým předpisům. Středisko slouží k prázdninovým pobytům rodin s dětmi a mimo prázdniny k rekreaci seniorů a víkendovým sborovým setkáním.

Kromě místa samotého je zde i velmi krásné blízké okolí. Kousek dole pod střediskem se nachází pozoruhodné údolí řeky Doubravy, které je přírodní rezervací a je – stejně jako naše středisko – součástí chráněné krajinné oblasti Železné hory. Údolím prochází naučná stezka Údolím Doubravy, která je dlouhá 4,5 km. Začíná u Horního Mlýna, asi 10 minut chůze od našeho střediska, a končí v Bílku. Vede úzkým lesnatým údolím kaňonovitého rázu vytvořeném řekou a na 11 místech seznamuje s nejzajímavějšími přírodními pozoruhodnostmi, které se týkají zejména chráněných rostlin a živočichů. Řeka protéká kamenným řečištěm plným obřích hrnců, tůní a mohutných peřejí. Procházíme kolem skalních věží, vodopádů a kamenného moře. Vystoupíme-li po úbočí skalního útesu, dostaneme se na vyhlídku Sokolohrady a poblíž najdeme zbytky původního hradu Sokolov ze 13. století. Na protějším svahu vyčnívá mezi vysokými stromy „Čertův stolek“ s vyhlídkou. Mnozí z nás prošli toto údolí již vícekrát. Já osobně je řadím k nejkrásnějším místům v Čechách a vždy si odsud odnáším silný dojem a respekt k přírodě.

Bez zajímavosti jistě není ani návštěva původně středověké obce a dnes desetitisícového města Chotěboře, jejíž historické jádro je městskou památkovou zónou.

Chotěbořské evangelické středisko s okolím se stalo velmi vděčným místem každoročních setkání všech generací našeho sboru. Opravdu od novorozeňat až po již zralé seniory se sem rok co rok v říjnu na víkend v hojném počtu sjíždíme. Bývá úplně plno (více než 70 lidí) a na mnohé se ani nedostane. Setkání začíná v pátek večer, kdy se po večeri navzájem představíme a potom patřičně pohovoříme a popějeme.

V sobotu začínáme již v osm hodin snídání, potom jsou krátké bohoslužby vedené naším bratrem farářem Pavlem Klineckým, který má ale místo taláru svůj slušivý zálesácký oděv à la Alas-ka. Potom se mnozí rozptýlí na procházku nebo menší výlet, mnozí zůstávají a dosyta užívají příležitost si v klidu a konečně beze spěchu popovídat a blíže se poznat.

Po obědě se pro zájemce koná předem naplánovaný výlet. V roce 2007 to bylo trochu náročnější

– auty do Seče a dále pěšky přes zříceninu hradu Oheb podle Sečské přehrady až k hornímu toku řeky Chrudimka do Horního Bradla. O rok později jsme prošli oběma směry a s velkým nadšením popsané údolí řeky Doubravy. Loni jsme zase jeli auty do Rozsochatce a vydali jsme se směrem na hrad Ronovec (podle pánů z Ronova). Tentokrát jsme však svůj cíl, i přes velké úsilí a zapojení veškerých orientačních schopností a map, opravdu nenašli. Prostě tam nebyl. Snad příště...

Sobotní večer tradičně vrcholí velkým táborákem s opékáním špekáčků a společným zpíváním, které se v případě nepříznivého počasí přesouvá do jídelny.

V neděli máme po snídani řádné bohoslužby, do oběda volný program a po obědě a důkladném úklidu pokojů i všech společných prostor se pomalu rozjíždíme ke svým domovům.

Duši těchto setkání je kromě bratra faráře naše milá sestra Marta Hálová, která celou akci včetně jídla zabezpečuje. Její pravou rukou je Alena Němcová a také Dalibor Hála, který se ujal role topiče a technika. Pavlovi, Martě, Aleně i Daliborovi chceme na tomto místě ze srdce poděkovat.

Jezdíme do Chotěboře. A jezdíme tam moc rádi. Důvod je jednoduchý – je nám tam dobře.

Ladislav Janeček

PRAVIDELNÁ SETKÁNÍ VE SBORU

neděle	9.00	Bohoslužby pro děti i dospělé
pondělí	19.00	Hovory nejen pro křesťany (čtrnáctidenně)
úterý	19.00	Setkání třicátníků (dvouměsíčně)
středa	14.00	Setkání starší generace
středa	16.30	Setkání konfirmandů
středa	18.00	Setkání mládeže
čtvrtek	16.00	Setkání mladších i starších dětí
čtvrtek	17.00	Dětská dramatická skupina
čtvrtek	18.00	Křesťanská služba (1x měsíčně)
čtvrtek	20.00	Setkání učitelů Nedělní školy (1x měsíčně)
čtvrtek	19.30	Staršovstvo (1x měsíčně)
pátek	18.00	Chvilé ticha, modlitby, meditace, písně
pátek	19.00	Setkání střední generace

ÚŘEDNÍ HODINY VE FARNÍ KANCELÁŘI

úterý, čtvrtek, pátek	8.30 – 12.00
středa	14.30 – 18.00
Návštěvu v jinou dobu možno domluvit telefonicky (274 811 226, 608 236 446) nebo e-mailem (strasnice@evangnet.cz).	

**NESUĎTE, A NEBUDETE SOUZENI;
 NEZAVRHUJTE, A NEBUDETE ZAVRŽENI;
 ODPOUŠTĚJTE, A BUDE VÁM ODPUŠTĚNO.
 DÁVEJTE A BUDE VÁM DÁNO.
 LUKÁŠ 6, 37-38**

ZEMĚ JE MATKOU, JE I HRBITOVEM,
CO NA NÍ ROSTE, ROSTE NAD HROBEM,
A Z LŮNA HROBU ZNOVU VYPUČÍ
VŠE, CO ZEM CHOVÁ VE SVĚ NÁRUČÍ.
V KAŽDÉ Z TĚCH VĚCÍ, PŘI VŠÍ RŮZNOSTI,
SE MOHOU TAJIT SKVĚLÉ VLASTNOSTI
TÉ SKRYTÉ SÍLY, KTERÁ PRAMENÍ
Z BYLIN A ROSTLIN, DŘÍME V KAMENÍ!
VŽDYŤ NIC TAK ZLÉHO NEHOSTÍ NÁŠ SVĚT,
CO BY MU NEBYLO I NA PROSPĚCH,
A JAKÉ DOBRO MŮŽE ZEMĚ MÍT,
ABY SE NEDALO I ZNEUŽÍT?
ZBLOUDILÁ CTNOST SE SVĚHO CÍLE MINE,
NEŘEST SE NĚKDY VYKOUPI SVÝM ČINEM.
V TOM KVÍTKU, NEPATRNÉM NA POHLED,
JE, KROMĚ LÉKU, TAKÉ PRUDKÝ JED.
I V LIDECH VIDÍŠ PROTI SOBĚ STÁT
TU DVOJÍ SÍLU, DVOJÍ MAJESTÁT.

WILLIAM SHAKESPEARE,
ROMEO A JULIE

ZLÝ ČIN NIKDY NEVYSTIHUJE CELOU
PODSTATU ČLOVĚKA. I U NEJHORŠÍHO
NEPŘÍTELE LZE NAJÍT NĚJAKÝ DOBRÝ
RYS. KAŽDÝ Z NÁS JE NĚJAK ROZPOLCEN.
V NAŠEM NITRU VŘE STÁLÁ OBČANSKÁ
VÁLKA. PLATON PŘIROVŇÁVAL ČLOVĚKA
K VOZKOVI S DVĚMA SILNÝMI KOŇMI,
KTERÍ TÁHNOU RŮZNÝM SMĚREM. NEBO
SI ZOPAKUJME S PAVLEM: "NEČINÍM
DOBRÉ, KTERÉ CHCI, ALE ZLÉ, KTERÉ
NECHCI". I V TOM NEJHORŠÍM Z NÁS
VĚZÍ NĚCO DOBRÉHO; I V TOM NEJLEPŠÍM
Z NÁS VĚZÍ NĚCO ZLÉHO. KDYŽ TO
OBJEVÍME, NEMŮŽEME UŽ TAK SNADNO
NENÁVIDĚT SVÉ NEPŘÁTELE. VIDÍME JE
V NOVÉM SVĚTLE. POZNÁVÁME, ŽE JEJICH
NENÁVIST VYVĚRÁ ZE STRACHU, Z PÝCHY,
Z NEVĚDOMOSTI, Z PŘEDSUDKŮ NEBO
Z NEDOROZUMĚNÍ. KDYŽ POCHOPIME,
ŽE ANI ONI NESTOJÍ MIMO ODPOUŠTĚJÍCÍ
LÁSKU BOŽÍ, NEBUDE UŽ TAK TĚŽKÉ
JE MILOVAT.

MARTIN LUTHER KING

SBOROVÝ DOPIS STRAŠNICKÉHO SBORU ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ

Vydává Farní sbor ČCE, Kralická 4, 100 00 Praha 10, tel.: 274 811 226

Elektronická pošta: strasnice@evangnet.cz; WWW: strasnice.zde.cz

Redakční rada: Jan Balcar, Ladislav Janeček, Petr Kocna, Jiří Slouka

Foto: Petr Kocna; Grafická úprava: Jana Potočková

Bankovní spojení: Česká spořitelna, pobočka Praha 10 – Strašnice, Starostrašnická 47
účet č. 283574329 / 0800, IČO: 47 61 04 84